

A AVALIACIÓN IES LAURO OLMO

O BARCO DE VALDEORRAS

A avaliación é unha etapa do proceso educativo que ten como finalidade comprobar, de xeito sistemático, en que medida se lograron os obxectivos propostos con antelación. Entendendo á educación como un proceso sistemático, destinado a lograr cambios duradeiros e positivos na conduta dos suxeitos, integrados á mesma, sobre a base de obxectivos definidos en forma concreta, precisa, social e individualmente aceptables. " (D. Laforcade)

Existindo unha necesidade dun coidado maior do proceso formativo, onde a capacitación do alumnado está centrada na autoaprendizaxe, como proceso de desenvolvemento persoal. Baixo a perspectiva educativa, a avaliación debe adquirir unha nova dimensión, coa necesidade de personalizar e diferenciar o labor docente.

Cada alumno é un ser único, é unha realidade en desenvolvemento en razón das súas circunstancias persoais e sociais. Un modelo educativo moderno contemporiza a atención ao individuo, xunto cos obxectivos e as esixencias sociais.

As deficiencias do sistema tradicional de avaliación, desformaron o sistema educativo, xa que dada a importancia concedida ao resultado, o alumno xustifica o proceso educativo

como unha forma de alcanzar este.

A avaliación debe permitir a adaptación dos programas educativos ás características individuais do alumno e detectar os seus puntos débiles, para poder corríxilos e ter un coñecemento axeitado de cada un.

Non pode ser reducida a unha simple cuestión metodolóxica, a unha simple "técnica" educativa, xa que non ten sentido por si mesma, senón como resultante do conxunto de relacións entre os obxectivos, os métodos, o modelo pedagóxico, os alumnos, a sociedade, o docente, etc. A avaliación cumpre así unha función na regulación e o control do sistema educativo, na relación do alumnado co coñecemento, dos profesorado co alumnado, dos alumnos e alumnas entre si, dos docentes e as familia.

A avaliación concíbese como un proceso que debe levarse a cabo de forma continua e personalizada, que ten de ter por obxecto tanto as aprendizaxes dos alumnos coma os procesos de ensino.

A concepción da avaliación está estreitamente relacionada coa da aprendizaxe e a do currículo. Grazas á avaliación, o profesorado e o alumnado pode utilizar as informacións obtidas para orientar o traballo na aula e adaptalo co fin de lograr unha práctica pedagóxica máis axeitada.

As implicacións que dos principios psicopedagóxicos se

seguen, principalmente para a avaliación dos procesos de aprendizaxe do alumnado, responderemos ás preguntas: que?, como?, cando? e para que? avaliar.

6-1 COMO É A AVALIACIÓN?

A Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación, establece no seu artigo 28 que a avaliación do proceso de aprendizaxe do alumnado de educación secundaria obrigatoria será continua e diferenciada segundo as distintas materias do currículo. A avaliación será tamén personalizada; na que se fixan as metas que o alumno ha de alcanzar a partir de criterios derivados da súa propia situación inicial. A avaliación levarase a cabo tendo en conta os diferentes elementos que constitúen o currículo: as competencias básicas, os obxectivos, os contidos e criterios de avaliación de cada unha das materias ou ámbitos, establecidos no Decreto 133/2007, do 5 de xullo, polo que se regulan as ensinanzas da educación secundaria obrigatoria na Comunidade Autónoma de Galicia, e a concreción que fagan os centros no seu proxecto educativo. Terá como referentes as competencias básicas e os obxectivos xerais da etapa. Os criterios de avaliación das materias serán o referente fundamental para valorar tanto o grao de adquisición das competencias básicas como a consecución dos obxectivos. A

avaliación será continua en canto que forma parte do proceso de ensino aprendizaxe e terá carácter formativo e orientador permitindo detectar as dificultades no momento que se producen e, en consecuencia, incorporar medidas de ampliación, enriquecemento, reforzo ou de adaptación que permitan garantir a adquisición das aprendizaxes imprescindibles para continuar o proceso educativo do alumnado e unha mellor adecuación da práctica docente

Nas diferentes fases do procesote avaliación do ensino-aprendizaxe, hai que distinguir :

▪ **Avaliación**

Inicial, realízase para determinar o nivel de aptitude previo, é decir, para ver os coñecementos previos dos que partimos no proceso educativo. Busca determinar **cales** son as características do alumnado antes do desenvolvemento do programa de cada materia , módulo ou ámbito, co

obxectivo de situalo no seu nivel, clasificalo e adecuar individualmente o punto de partida do proceso educativo.

Partindo desta predicción, non só teremos en conta o que finalmente saiba o alumnado, senón tamén o seu progreso e a súa evolución ó longo do curso.

A avaliación inicial permite o acercamento por parte do profesorado ós problemas ou situacións particulares que presenta un alumno-a con respecto a unha determinada materia.

Por parte dos tiores, se realizará a través de cuestionarios, un labor de recompilación de datos persoais,

familiares, antecedentes escolares, expectativas ou intereses, que serán valorados e dados a coñecer ó equipo docente dese alumno-a, cando os tiores-as consideren que son significativos. É fundamental que esta avaliación inicial sirva de punto de partida para a toma de acordos, aplicación de medidas correctoras oportunas. Estas medidas acordadas deben ser comunicadas polo titor-a á Xefatura de Estudos. Os coñecementos previos do alumnado son fundamentais no proceso de aprendizaje, polo que ó comezo de cada unidade didáctica o profesorado

procurará ter información sobre eses coñecementos previos que o alumnado ten(a través de cuestionarios, entrevistas ou probas) para adecuar as actividades e estratexias de ensinanza máis acertadas en cada caso.

- **Continua:** Debe desenvolverse durante todo o proceso de aprendizaxe.

Desta forma asegúrase que os alumnos están a alcanzar os obxectivos formulados.

Ademais achéganos información para corrixir ou reorientar sobre a marcha o proceso de ensino.

- **Formativa:** Recalca o carácter educativo e orientador

propio da avaliación, é a súa máxima expresión.

Refírese a todo o proceso de aprendizaxe do alumnado, dende a fase de detección das necesidades (inicial) ata o momento da avaliación final ou sumativa. Ten unha función de diagnóstico nas fases iniciais do proceso, e de orientación ao longo de todo o proceso e mesmo na fase final, cando a análise dos resultados alcanzados ten que proporcionar elementos de xuízo para a reorientación de todos os procedementos que interviñeron nel.

Permite ir realizando axustes en función da

información que se vai producindo. Require unha observación sistemática do proceso ensino-aprendizaxe, de modo que cando se producen obstáculos podamos saber cales son as causas e de que maneira podemos corrixilos.

Adquiren unha gran relevancia os instrumentos de avaliación, así como os criterios e estratexias comúns para o seu uso.

O profesorado pode usar instrumentos de avaliación moi variados pero deben cumprir os seguintes requisitos:

- Ser variados, para permitir avaliar capacidades e

contidos curriculares diferentes e para poder contrastar os datos obtidos con diferentes instrumentos.

- Proporcionar información concreta sobre que avaliar sen distorsionar os datos na súa aplicación.
- Cando se fagan probas, utilizar formatos ou códigos diferentes (test, pregunta longa, pregunta curta, relación...) de maneira que o

código non
sexa un
obstáculo e
o
alumnado
poda
demostrar
a
aprendizaxe
correcta
dun
contido.

➤ Que podan
ser
aplicados
en
calquera
momento
do proceso
de
ensinanza-
aprendizaxe

➤ Que
permitan
que o
alumnado
corrixa os
seus erros,
na maior
brevidade
posible e
de forma
simultánea
coa
adquisición
de
coñecemen

tos.

➤ Que
permitan
comprobar
que a
aprendizaxe
sexa
significativa e que
poda
aplicar os
coñecementos
adquiridos
en
diferentes
contextos.

➤ Que
algúns
podan ser
aplicados
ademais
de polo
profesorado,
polo
alumnado
como
autoavaliación
ou
coavaliación.

▪ **Avaliación**

**Su
mativa:
Per
mitir
á**

coñe
cer
se,
final
men
te,
se
acad
aron
os
obxe
ctivo
s .

- Ó rematar
cada avaliación.
- Ó rematr o
curso.
- De forma
simultánea en cada
materia e en común
coas outras na sesión
de avaliación.
Faranse tres sesións de
avaliación ,.que
coincidián cos tres
trimestres

A avaliación
formativa é a
que permite
cualificar ó
alumno . para
esto toma
datos da
avaliación
formativa e
ademais pode
usar outros
obtidos en
probas
prealizadas
no proceso de
aprendizaxe.
Momentoa
idóneos para
levar a cabo a
avaliación

sumativa son:

- Ó rematar
cada unidade didáctica.
- Ó rematr
cada etapa.

6-1-2 INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN

Podemos utilizar moitos e variados
instrumentos de avaliación,
apuntaremos algúns:

- Observación sistemática do
proceso de aprendizaxe a
través do seguimento directo
das actividades e recollida de
información, de forma diaria,
observando os aspectos
seguintes:
puntualidade,interese polas
tarteras de clase, puntualidade
na entrega de traballos,
coidado dos materiais propios
e dos compañeiros, coidado
das instalacións do centro,
actitude de respecto ós
demais..
- Seguimento e análise das
producións dos alumnos
(individual ou en grupo) a
través de:
 - Cadernos de traballo

- Entrevistas
- Traballos monográficos
- Cuestionarios
- Diario de clase.:Permite recoller información sobre a realidade cotiá
- Debates, asembleas, saídas, probas específicas (orais ou escritas), etc.

6-2 QUE AVALÍAMOS?

- A aprendizaxe do alumnado en relación co logro dos obxectivos educativos establecidos no currículo, tendo en conta os criterios de avaliación.
- Os contidos (conceptos, procedementos e actitudes) son os medios a través dos cales se pretende alcanzar os obxectivos ou intencionalidades educativas).

Para garantir o dereito que asiste ao alumnado a que o seu rendemento escolar sexa valorado conforme a criterios de plena obxectividade, os Departamentos establecerán os obxectivos, contidos e criterios de avaliación mínimos esixibles para obter unha valoración positiva nas distintas áreas ou materias.

O profesorado informarán

de todo iso ó alumnado a principio de curso Cada profesor-a, dacordo co establecido no seu departamento, pode establecer como vai avaliar, pero sempre haberá unha serie de contidos moi xerais que poden ser considerados polo profesorado das diferentes disciplinas:

Contidos conceptuais:

- Comprensión de contidos.
- Lembrar conceptos.
- Saber transmitir os conceptos adquiridos de forma oral ou escrita.
- Relacionar os novos conceptos con outros adquiridos dentro ou fora da aula.

Contidos procedimentais

- Aplicar coñecementos teóricos a casos prácticos.
- Saber interpretar.
- Seguir instrucións ou pautas indicadas para a resolución de problemas ou casos prácticos.
- Adquirir habilidades de propias cada materia ou módulo.

Contidos actitudinais

- Mostrar interese.

- Realizar as tarefas propostas.
- Respectar a todas as persoas da comunidade escolar.
- Coidar as instalacións e material.

Avaliación en ciclos formativos:

Procedementos para a avaliación do alumnado.

- Os procedementos de avaliación aplicados polo equipo docente terán en conta a competencia xeral e as capacidades profesionais, persoais e sociais características do título, que constitúen a referencia para definir os obxectivos xerais do ciclo formativo e os obxectivos, expresados en termos de resultados de aprendizaxe, dos módulos profesionais que o conforman. A valoración do grao de consecución destes resultados de aprendizaxe farase tomando como referencia inmediata os criterios de avaliación establecidos para cada módulo.
- Na avaliación do módulo de formación en centros de traballo, terase en conta a valoración feita pola persoa ou as persoas responsables designadas polos

correspondentes centros de traballo para o seguimento da formación do alumnado durante a estada nestes.

- Os procesos de avaliación adecuaranse ás necesidades metodolóxicas que presenta o alumnado con necesidades específicas, e garantirase a súa accesibilidade ás probas de avaliación.

O alumnado poderá ser avaliado dun mesmo módulo profesional un máximo de catro convocatorias, con independencia do réxime ou da modalidade de que se curse, agás no caso do módulo profesional de formación en centros de traballo, que o será de dúas. O alumnado que esgote as **catro convocatorias previstas** no punto anterior por motivos de doenza, discapacidade, sufrir unha situación de violencia de xénero ou outros que condicionen ou impidan o desenvolvemento ordinario dos estudos poderá solicitar unha convocatoria extraordinaria polo procedemento que determine a consellería con competencias en materia de educación, para rematar os seus estudos.

A consellería con competencias en materia de educación establecerá os procedementos que se seguirán nos casos de traslado, renuncia e baixa de matrícula para a oferta completa e parcial.

- O profesorado avaliará, de xeito individual e en equipo, tanto as

aprendizaxes dos alumnos e das alumnas como a súa propia práctica docente.

- Na avaliación da propia práctica docente terase en conta o seguimento a que se refire o artigo 34º.4 do presente decreto, e valorarase, entre outras, a programación, a organización e a concreción do currículo en relación á súa adecuación ás características do ámbito produtivo e ás necesidades do alumnado.
- A avaliación realizarase ao longo de todo o proceso formativo do alumnado, polo que ten un carácter continuo. Por este motivo, será necesaria a asistencia do alumnado ás actividades programadas para os distintos módulos profesionais do ciclo formativo. A consellería con competencias en materia de educación poderá establecer o número de faltas que implique a perda do dereito á avaliación continua.
- No desenvolvemento do currículo mediante a elaboración das correspondentes programacións dos módulos profesionais, tal e como se establece no artigo 34º deste decreto, prestarase especial atención á toma de decisións propias do proceso de avaliación e, en particular:

Dos procedementos para avaliar o progreso da aprendizaxe do alumnado e á correspondencia entre os instrumentos xerais de avaliación e os criterios de avaliación.

b) Á planificación das actividades de recuperación de módulos profesionais pendentes, e expresamente aquelas que poidan ser realizables de xeito autónomo polo alumnado.

c) Aos criterios e ás pautas de avaliación que cumpra ter en conta na avaliación do alumnado con necesidades educativas especiais ou con algún tipo de discapacidade.

Co fin de garantir a función formativa que ten a avaliación e o dereito do alumnado a que o seu rendemento escolar se avalíe con plena obxectividade, conforme o establecido na normativa vixente, para cada módulo profesional deberase informar dos criterios de avaliación que se vaian aplicar para evidenciar a adquisición das competencias establecidas no currículo, así como do nivel mínimo que se considere suficiente para alcanzar a avaliación positiva.

En todo caso, cando se trate de formación dirixida a persoas adultas, o proceso avaliador adapta-rase ás súas peculiaridades.

Validación de módulos:

Validacións de módulos profesionais pola acreditación de unidades de competencia do Catálogo Nacional de Cualificacións

Profesionais.:

- **Quen teña acreditada unha unidade de competencia que forme parte do Catálogo Nacional de Cualificacións Profesionais terá validados os módulos profesionais correspondentes**, segundo se determine na norma que estableza cada título e se recolla na norma pola que se estableza o currículo correspondente. Segundo o artigo Artigo 53º Ademais dos módulos profesionais validados conforme o que se indica no artigo anterior, poderan- se validar aqueles módulos profesionais que se determinen na norma que estableza cada título e na norma

pola que se estableza o currículo correspondente, de ser o caso. Malia o anterior, quen superase o módulo profesional de formación e orientación laboral, ou o módulo profesional de empresa e iniciativa emprendedora en calquera dos ciclos formativos correspondentes aos títulos establecidos ao abeiro da Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación, terá validados os devanditos módulos en calquera outro ciclo formativo establecido ao abeiro da mesma lei. O módulo profesional de formación e orientación laboral de calquera título de formación profesional poderá ser obxecto de validación sempre que

se cumpran os requisitos establecidos no artigo 45.3º do Real decreto 1538/2006, do 15 de decembro, que se acredite polo menos un ano de experiencia laboral e se posúa o certificado de técnico en prevención de riscos laborais, nivel básico, expedido consonte o disposto no Real decreto 39/1997, do 17 de xaneiro, polo que se aproba o Regulamento dos servizos de prevención.

- **Poderá determinarse a exención total ou parcial do módulo profesional de formación en centros de traballo pola súa correspondencia coa experiencia laboral**, sempre que se acredite unha experiencia, correspondente ao traballo a tempo completo dun ano, relacionada cos estudos profesionais respectivos.
- **A experiencia laboral a que se refire o punto anterior acreditarase mediante a certificación da empresa onde se adquirira a experiencia laboral**, na cal conste especificamente a duración do contrato, a actividade desenvolvida e o período de tempo en que se realizou a actividade. No caso de traballadores ou traballadoras por conta propia, exixirase a certificación da alta no censo de obrigados

tributarios, cunha antigüidade mínima dun ano, así como unha declaración da persoa interesada das actividades máis representativas.

O Procedemento de validacións e exencións.

- 1) As solicitudes de validación de estudos cursados por acreditación de unidades de competencia, e de exención por correspondencia coa práctica laboral, con módulos profesionais dos ciclos formativos, requiren a matriculación previa do alumnado para continuar estudos nun centro docente autorizado para impartir estas ensinanzas.
- 2) As validacións que se establecen neste capítulo, así como a exención do módulo profesional de formación en centros de traballo, serán recoñecidas pola dirección do centro docente onde conste o expediente académico do alumno ou da alumna, de acordo co que estableza a consellería con competencias en materia de educación. A solicitude irá acompañada da certificación académica oficial dos estudos cursados ou, se for o caso, do certificado de profesionalidade ou da acreditación parcial de unidades de competencia.
- 3) As validacións non previstas nos artigos anteriores deberán ser solicitadas ao Ministerio de Educación, consonte o establecido no artigo 50.5º do Real decreto 1538/2006, do 15 de decembro, polo que se establece a ordenación xeral da formación profesional do sistema educativo, que resolverá o que corresponda en cada caso.

Avaliación das ensinanzas básicas de adultos.

- a) A avaliación será continua, terá carácter formativo e estará integrada no proceso educativo de maneira sistemática. As actividades de avaliación orientaranse á detección dos progresos realizados polo alumno en todos os ámbitos de coñecemento. Terá en conta tanto as aprendizaxes dos alumnos como o proceso de ensino, e basearase no seguimento e valoración sistemática do traballo durante o desenvolvemento das actividades educativas realizadas. As probas escritas contempladas no apartado seguinte serán un elemento máis no proceso de avaliación do alumnado.
- b) Sen prexuízo do establecido no apartado anterior, e para que o

profesorado dispoña de máis elementos de xuízo á hora de establecer a cualificación do módulo correspondente, na educación secundaria para persoas adultas, realizarase unha avaliación escrita ao rematar cada un dos bloques de contidos que integran cada módulo, dentro dos tres ámbitos de coñecemento. Estas avaliacións facilitarán a comprobación do progreso do alumnado no seu itinerario formativo e facilitarán tamén o recoñecemento da formación obtida en contextos non formáis. Inmediatamente antes da realización da avaliación do segundo bloque, realizarase a proba de recuperación do primeiro, para aquel alumnado que obtivera avaliación negativa nel. Igualmente, unha vez realizada a avaliación do segundo bloque, en caso de que esta resultase negativa, o alumnado poderá realizar unha proba de recuperación do bloque segundo. As actividades de avaliación estarán integradas no proceso formativo.

- c) A avaliación final da educación secundaria para persoas adultas realizarase por bloques de contidos de tal maneira que a nota final do módulo será a media dos bloques cursados nun cuadrimestre. Cando un alumno obteña unha cualificación negativa nun ámbito por ter un ou máis bloques sen superar no mesmo cuadrimestre, antes de emitir a nota final, deberá proponerse para realizar unha proba de recuperación coa que se valorará as aprendizaxes de todo ámbito adquiridas. Esta proba de recuperación aplicarase só aos bloques nos que teña avaliación negativa.
- d) A valoración do alumnado será realizada polo profesor correspondente en colaboración co equipo docente e terá en conta, dunha maneira especial, a madurez persoal e a funcionalidade dos coñecementos adquiridos.
- e) Cando no ámbito de comunicación da educación secundaria para persoas adultas interveñan dous profesores ou profesoras, para establecer a cualificación do ámbito realizarase a media ponderada dos dous submódulos integrados nel, de xeito que o submódulo de lingua estranxeira nunca teña unha valoración superior ao 30% da

cualificación do módulo correspondente.

- i) Cando o ámbito Científico-tecnolóxico sexa impartido por dous profesores ou profesoras, no caso de impartir o ámbito nunha proporción do 50%, para establecer a cualificación do ámbito realizarase a media ponderada das dúas cualificacións achegadas por cada un dos profesos ou profesoras, de xeito que cada unha das cualificacións supoña o cincuenta por cento da cualificación final do módulo correspondente. Para outro reparto da materia, para a cualificación do ámbito, seguiranse criterios proporcionáis.
- g) Unha vez celebradas as correspondentes sesións de avaliación darase información dos resultados ao alumnado

- Perda do dereito de avaliación continua ñas ensinanzas básicas de adultos.

A falta de asistencia reiterada ás actividades de formación é motivo de perda do dereito de avaliación continua nos seguintes casos:

- Nun ámbito, cando o número de faltas de asistencia sen xustificar supere o 10% do horario establecido.
- En todos os ámbitos, cando o número de faltas de asistencia sen xustificar supere o 30% do horario establecido para todos os ámbitos, áreas ou materias nos que estea matriculado.

- Avaliación extraordinaria

O alumnado que tras a avaliación final ordinaria teña algún ámbito avalado con cualificación negativa e sen promover poderá presentarse para realizar a avaliación extraordinaria nos meses de maio e setembro nos seguintes casos:

- O alumnado que durante o primeiro cuadrimestre, de setembro a xaneiro, non supere ou non sexa promovido ao módulo seguinte, así como o que figure como non presentado nas actas da avaliación ordinaria do mes de xaneiro, terá dereito a unha única avaliación extraordinaria na convocatoria do mes de maio.

- O alumnado que figure como non presentado ou con algún ámbito sen promocionar ñas actas da avaliación ordinaria do mes de xuño terá dereito a unha avaliación extraordinaria na convocatoria de setembro.

6-2-1 Avaliación do alumnado con necesidade específica de apoio educativo.

1. A avaliación do alumnado con necesidade específica de apoio educativo rexerese, con carácter xeral, polo disposto nesta orde.

2. Sen prexuízo do anteriormente indicado, na avaliación do alumnado que presente necesidades educativas especiais, que curse as ensinanzas correspondentes á educación secundaria obrigatoria con adaptacións curriculares significativas, de acordo co artigo 14.4º do Decreto 133/2007, a avaliación e promoción tomará como referencia os obxectivos e os criterios de avaliación fixados nas adaptacións curriculares.

6-3 QUEN AVALÍA?

- A avaliación será realizada polo equipo docente de cada grupo coordinados polo Profesor titor-a. Xeralmente estarán presentes o Orientador-a e un membro do Equipo directivo. Nelas valoraranse as aprendizaxes acadadas por cada alumna e cada alumno en relación co grao de desenvolvemento das competencias básicas e coa consecución dos obxectivos previstos para cada unha das materias e/ou ámbitos e, se é o caso, as medidas adoptadas ou que se deban adoptar, sexa de forma xeral ou nalgunha das materias, orientadas á mellora do seu proceso de aprendizaxe
- Os devanditos Profesores actuarán de xeito colexiado ao longo do proceso de avaliación e na adopción das decisións resultantes do proceso.

Nas reunións de EQUIPOS DOCENTES valorarán os seguintes aspectos:

- Impresións de cada un dos profesores sobre o proceso de ensino-aprendizaxe do grupo.
- Coordinación didáctica e interdisciplinar entre as distintas.
- áreas/materias: seguimento das programacións de aula (adaptacións, redución e/ou ampliación de contidos).
- Conveniencia de derivación de alumnado con necesidades educativas especiais cara aos diferentes programas de apoio, ou saída destes unha vez alcanzados os seus obxectivos.

Nas XUNTAS DE AVALIACIÓN distribuiranse do seguinte

modo:

- O titor achegará información que considere indispensable sobre cada alumno-a. ecollerá os aspectos fundamentais que lle aporte cada profesor sobre o alumnado en cada materia, módulo ou ámbito, sen limitarse a dar só a cualificación, para que esta información sirva de base para a rectificación de actitudes no alumnado, para mellorar accións futuras do profesorado, para buscar melloras alternativas no plantexamento docente, e tamén para informar a pais, nais e titores-as legais do alumnado, buscando sempre a mellora do proceso ensinanza aprendizaxe co apoio de todos-as.
- Unha vez concluída a avaliación, o Titor-a, de xeito claro e conciso reflectirá nun informe :
 - A valoración acerca dos resultados de avaliación do grupo.
 - Os casos particulares e medidas adoptadas.
 - O reflexo de aprobados/suspensos.
 - Valoración sobre o proceso de ensino.
 - Acordos adoptados.

As cualificacións reflectiranse nun boletín de notas e as correspondentes á avaliación dos alumnos con necesidades educativas especiais expresaranse nos mesmos termos e utilizando as mesmas escalas que os establecidos con carácter xeral para todo o alumnado. No caso de alumnos aos que se aplicasen adaptacións curriculares significativas consignaranse as siglas **ACS** nos documentos de avaliación

en que se requiran, así como cantas observacións sexan precisas.

O titor tras cada avaliación informará ó grupo-clase, dos acordos tomados na avaliación que afecten a todo o grupo, e de forma individualizada nunha entrevista con cada alumno-a, dos aspectos que lles afecten individualmente, referidos polo profesorado na avaliación..

Os pais e nais ou titores-as legais do alumnado serán informados sobre o progreso dos seus fillos, mediante entrevistas cos titores-as, comunicacións escritas ó seu domicilio e chamadas telefónicas, segundo as circunstancias (escasa facilidade para vir ó centro, problemas de traballo en horas de titoría,distancia...). A comunicación cos pais é moi importante tras cada avaliación. O centro establece **que pais e nais deben entregar os resgardos dos boletíns debidamente asinados a cada titor-a**, para así poder constatar que están informados das notas dos seus fillos-as.

6-4 CANDO SE AVALÍA?

Realizarase unha avaliación inicial, ó inicio de curso e en cada inicio da unidade correspondente para patir dos coñecementos previos do alumnado. Unha avaliación formativa ó longo do proceso. Ao longo de cada curso realizaranse para cada grupo, polo menos, tres sesións de avaliación. A persoa titora recollerá en acta o desenvolvemento das sesións, as cualificacións das distintas materias e/ou ámbitos, o grao de desenvolvemento das competencias básicas, as decisións e os acordos acadados referidos a cada alumna e alumno e ao grupo no seu conxunto. Así mesmo, farase o seguimento da recuperación das materias pendentes, se fose o caso. A última destas tres sesións poderá coincidir coa avaliación final ordinaria do mes de xuño.

Nos primeiros días do mes de setembro terá lugar unha sesión de avaliación, tras a realización das probas extraordinarias, para o alumnado que non superase todas as materias na avaliación final ordinaria. Cando un alumno ou alumna non se presente á proba extraordinaria dunha materia, nos documentos de avaliación farase constar «non presentado» (NP).

Cando o progreso dunha alumna ou alumno nunha materia non sexa

o adecuado, determinarase as medidas de atención á diversidade que procedan. Estas medidas adoptaranse en calquera momento do curso, tan pronto como se detecten as dificultades e estarán dirixidas a favorecer a adquisición das aprendizaxes imprescindibles para continuar o proceso educativo

As avaliacións normalmente corresponderán coa finalización de cada trimestre. Agás nos ciclos formativos, PCPI, adultos e bacharelato.

- *No 2º curso de Bacharelato_* A avaliación final desenvólvese no mes de maio, será a CIUG, a que determinará en cada curso a data de avaliación final que virá determinada pola selectividade.
- *Nos ciclos formativos:* No segundo curso por mor da realización das FCT, a avaliación será no mes de marzo.
- *No PCPI_* A terceira avaliación é no mes de maio.
- *Nas ensinanzas de adultos:* Haberá dúas datas diferentes de avaliación:
 - Ordinaria: Para os módulos 1 e 3 na segunda semana de febreiro, e para os módulos 2 e 4 na segunda semana de xuño.
 - Extraordinaria: Para os módulos 1 e 3, na segunda semana de maio. Para os módulos 2 e 4 no mes de setembro.

O proxecto interdisciplinar, aínda que non contará cunha cualificación cuantitativa, será obxecto de avaliación xa que proporcionará unha información cualitativa, referida ao grao de desenvolvemento das competencias básicas e que estará presente na información ao alumnado e ás súas familias e figurará no informe de avaliación final.

6-5 AVALIACIÓN DE MATERIAS PENDENTES

A labor de coordinación da recuperación de materias pendentes será desenvolvida polo xefe ou xefa de cada departamento xunto coa

jefatura de estudos.

Os alumnos con materias pendentes realizarán unha avaliación destas ao longo do curso, dispoñendo así mesmo, dunha convocatoria extraordinaria en caso de suspender a ordinaria.

Tanto titores, coma profesores e xefes de departamento das correspondentes materias, farán un seguimento da evolución deste procedemento dende o comezo do curso, poñendo especial énfase en que o alumno coñeza o antes posible as datas de exames e/ou presentación de traballos e ao profesor que o avaliará, establecendo con este unha comunicación fluída ata a conclusión do proceso.

Neste sentido, os departamentos didácticos, ou os órganos de coordinación didáctica, que correspondan, informarán o comezo do curso lectivo a estes alumnos sobre os contidos e criterios de avaliación mínimos esixibles para a superación das diferentes materias del dependentes, os procedementos de recuperación e de apoio previstos e os criterios de cualificación aplicables. Estes criterios de avaliación de pendentes serán recollidos nas programacións dos diferentes departamentos

En canto ás materias pendentes, serán avaliadas polos profesores das mesmas, e polo profesor que nese momento imparta a materia ou ben polo xefe-a de departamento. Non obstante, cando as devanditas materias non teñan continuidade no curso seguinte, será o xefe do departamento correspondente quen asuma a súa avaliación.

Ao comezo de cada curso académico dende, xefatura de estudos, subministrarase aos diferentes departamentos, os listados co-as alumnos-as con materias pendentes. . Cada departamento adxudicará a estes alumno-as con materias pendentes un-a profesor-a encargado de facer o seguimento do seu proceso de recuperación e avaliación .

O Instituto comunicará ó alumnado e a súas familias, a través dos titores-as, as materias por recuperar e o nome do profesor-a encargado de facelo, as datas de exames, materias que non se cualifican mentres non se supere a do curso anterior . O profesorado encargado das pendentes comunicará á xefatura de estudos, ós-e ás titores-as e o alumnado, o calendario de probas e traballos a realizar, os contidos mínimos esixibles e os materiais e recursos didácticos a utilizar

Lecturas recomendadas.

Libros de consulta.

Cadernos de exercicios.

Recursos en formato dixital

As datas de realización de probas e/ou entrega de traballos

En xeral será no mes de maio cando se realice a avaliación ordinaria de pendentes, e en setembro a extraordinaria de pendentes.

Nos ciclos formativos a avaliación de pendentes realízase.....

As datas de realización de probas de recuperación volveranse recordar mediante a súa publicación no taboleiro de anuncios do Instituto uns días antes da súa celebración e, sempre que sexa posible, poderase utilizar para estes efectos a web do instituto.

As cualificacións finais ordinarias de materias pendentes comunicaranse mediante a emisión do correspondente boletín de notas. O profesor-a encargado de avaliar as materias pendentes, informará ó alumnado do correspondente procedemento de recuperación das áreas, materias, módulos ou ámbitos na convocatoria extraordinaria.

6-6 ORIENTACIÓN SOBRE COMPETENCIAS A AVALIAR

A avaliación levarase a cabo tendo en conta os diferentes elementos que constitúen o currículo: as competencias básicas, os obxectivos, os contidos e criterios de avaliación de cada unha das materias ou ámbitos, establecidos no Decreto 133/2007, do 5 de xullo, polo que se regulan as ensinanzas da educación secundaria obrigatoria na Comunidade Autónoma de Galicia, e a concreción que fagan os centros no seu proxecto educativo. Terá como referentes as competencias básicas e os obxectivos xerais da etapa. Os criterios de avaliación das materias serán o referente fundamental para valorar tanto o grao de adquisición das competencias básicas como a consecución dos obxectivos.

No noso sistema educativo considérase que as competencias básicas que debe ter o alumno cando finaliza a súa escolaridade obrigatoria para enfrontarse aos retos da súa vida persoal e laboral son as seguintes:

a) Competencia en comunicación lingüística: A competencias en comunicación lingüística refírese á utilización da linguaxe como instrumento tanto de comunicación oral e escrita como de aprendizaxe e de regulación de condutas e emocións. A comunicación en linguas estranxeiras esixe tamén posuír capacidades tales como a mediación e a comprensión intercultural. Esta competencia contribúe á creación dunha imaxe persoal positiva e fomenta as relacións construtivas cos demais e co entorno. Aprender a comunicarse é establecer lazos con outras persoas, é acercarnos a novas culturas que adquiren consideración e afecto na medida que se coñecen. O desenvolvemento da competencia lingüística é crave para aprender a resolver conflitos e para aprender a convivir.

b) Competencia matemática: Habilidade para utilizar números e as súas operacións básicas, os símbolos e as formas de expresión e razoamento matemático para producir e interpretar informacións, para coñecer máis sobre aspectos cuantitativos e espaciais da realidade e para resolver problemas relacionados coa vida diaria e o mundo laboral.

c) Competencia no coñecemento e a interacción co mundo físico: Habilidade para interactuar co mundo físico, tanto nos seus aspectos naturais como nos xerados pola acción humana, de modo que facilite a comprensión dos sucesos, a predición de consecuencias e a actividade dirixida á mellora e preservación das condicións de vida propia, dos demais homes e mulleres e do resto dos seres vivos.

d) Competencia no tratamento da información e competencia dixital: Habilidades para buscar, obter, procesar e comunicar a información e transformala en coñecemento. Inclúe aspectos diferentes que van dende o acceso e selección da información ata o uso e a transmisión desta en distintos soportes, incluíndo a utilización das tecnoloxías da información e a comunicación como un elemento esencial para informarse e comunicarse.

e) Competencia social e cidadá: Esta competencia permite vivir en sociedade, comprender a realidade social do mundo en que se vive e exercer a cidadanía democrática. Incorpora formas de comportamento individual que capacitan ás persoas para convivir nunha sociedade cada vez máis plural, relacionarse cos demais, cooperar, comprometerse e

afrontar os conflitos. Adquirir esta competencia supón ser capaz de poñerse no lugar do outro, aceptar as diferenzas, ser tolerante e respectar os valores, as crenzas, as culturas e a historia persoal e colectiva dos outros.

*f) **Competencia cultural e artística:*** Esta competencia supón apreciar, comprender e valorar criticamente diferentes manifestacións culturais e artísticas, utilízalas como fonte de gozo e enriquecemento persoal e consideralas como parte do patrimonio cultural dos pobos.

*g) **Competencia para aprender a aprender:*** Aprender a aprender supón iniciarse na aprendizaxe e ser capaz de continuo de maneira autónoma. Supón tamén poder proxecto desenvolverse ante as incertezas tratando de buscar respostas que satisfagan a lóxica do coñecemento racional. Implica admitir diversidade de respostas posibles ante un mesmo problema e encontrar motivación para buscalas dende diversos enfoques metodolóxicos.

*h) **Competencia na autonomía e iniciativa persoal:*** Esta competencia refírese á posibilidade de optar cun criterio propio e levar adiante as iniciativas necesarias para desenvolver a opción elixida e facerse responsable dela, tanto no ámbito persoal como no social ou laboral.

O Bacharelato,

É unha ensinanza postobrigatoria polo que, debe ser unha etapa de consolidación das competencias adquiridas na Ensinanza Secundaria Obrigatoria e así tanto a LOE. como o **Decreto 126/2008, do 19 de xuño, polo que se establece a ordenación e o currículo de bacharelato na Comunidade Autónoma de Galicia** (D.O.G. Nº 120, 23-xuño-2008) establecen como finalidade nesta etapa *“proporcionarlle ao alumnado a formación, a madurez intelectual e humana, os coñecementos e habilidades que lle permitan desenvolver funcións sociais e incorporarse á vida activa con responsabilidade e **competencia**, así como capacitarse para o acceso á educación superior”*.

ESA

Por último, segundo o artigo 3 da **Orde do 24 de xuño de 2008 pola que se regula a educación básica para as persoas adultas e se**

establece o seu currículo na Comunidade Autónoma de Galicia (D.O.G. Nº 142, 23-xullo-2008), “*o currículo das ensinanzas básicas iniciais e da educación secundaria para persoas adultas orientanse ao logro das competencias básicas*”.

Todas as competencias citadas anteriormente teñen as seguintes

características:

- Proporcionan a capacidade de saber facer, é dicir, de aplicar os coñecementos a os problemas da vida profesional e persoal.
- Son susceptibles de axeitarse a unha diversidade de contextos.
- Teñen un carácter integrador, agrupando os coñecementos, os procedementos e as actitudes.
- Permiten integrar e relacionar os aprendizaxes cos distintos tipos de contidos, utilízalos de maneira efectiva e aplícalos en diferentes situacións e contextos.
- Deben ser aprendidas, renovadas e mantidas ao longo de toda a vida.
- Polo tanto, desde o noso centro debemos contribuír a:
- Adaptar o proceso da enseñanza-aprendizaxe á sociedade actual, en continuo cambio.
- Transformar o concepto tradicional da enseñanza baseado na adquisición de coñecementos nun concepto moderno de aprendizaxe baseado na capacidade de resolver situacións ao longo da vida.

6-7 AVALIACIÓN DIAGNÓSTICA

A LOE no seu artigo 144 recolle: “*o Instituto de Avaliación e os organismos correspondentes das Administracións Educativas, no prazo que lles compete, colaborarán na realización das avaliacións xerais de diagnóstico, que permitan obter datos representativos, tanto do alumnado e dos centros das.*

Comunidades Autónomas como do conxunto do Estado”. Estas avaliacións versarán sobre as competencias básicas do currículo, realizaranse na enseñanza primaria e secundaria e incluírán, en todos caso, as previstas nos artigos 21 e 29.

Segundo o artigo 21, “*ao finalizar o segundo ciclo da Educación*

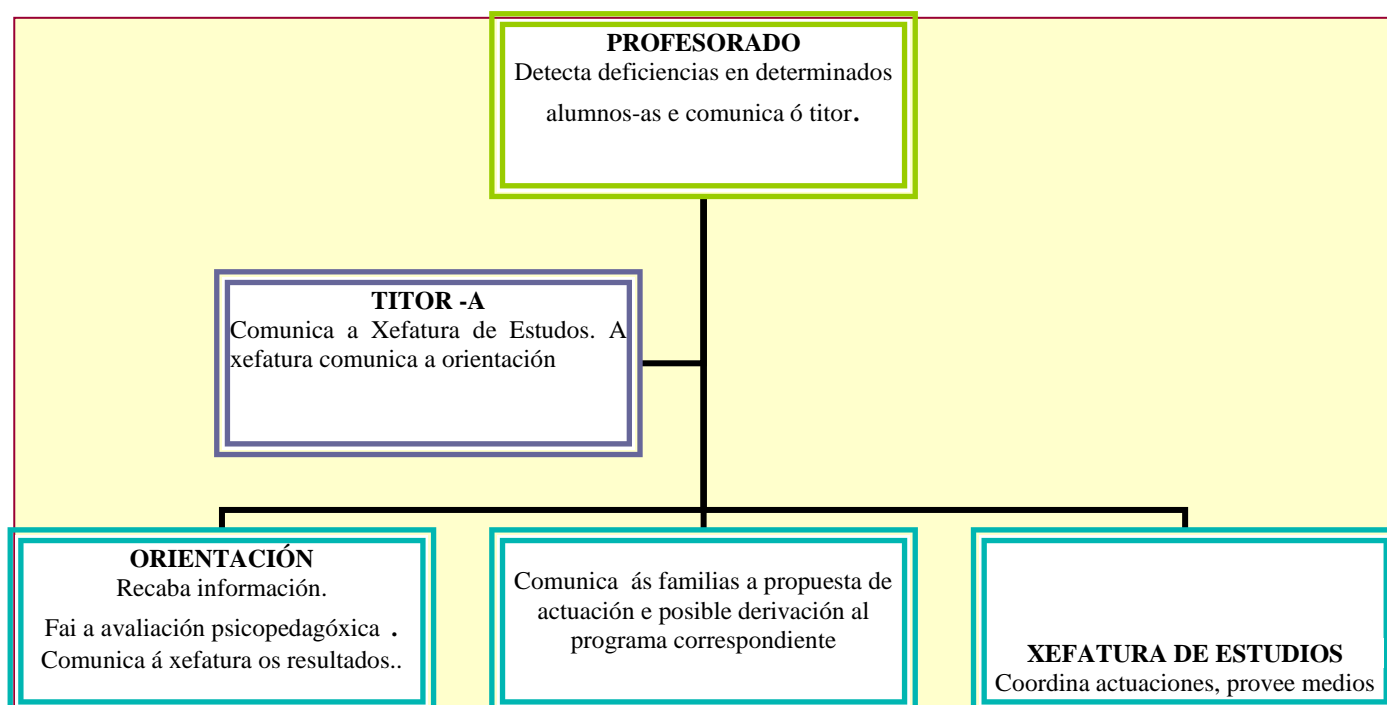
Primaria todos os centros realizarán unha avaliación de diagnóstico das competencias básicas alcanzadas polos seus alumnos”.

Segundo o artigo 29, “ao finalizar o segundo curso da Educación Secundaria Obrigatoria todos os centros realizarán unha avaliación de diagnóstico das competencias básicas alcanzadas polos seus alumnos”.

A L.O.E., no artigo 20.2, establece que “o alumnado accederá ao ciclo educativo ou etapa seguinte sempre que se considere que alcanzou as competencias básicas correspondentes e o axeitado grao de madurez”.

Ademais, no artigo 31, determina que “os alumnos que ao rematar a Educación Secundaria Obrigatoria teñan alcanzado as competencias básicas e os obxectivos da etapa obterán o título de Graduado en Educación Secundaria Obrigatoria”.

7- PROCEDIMIENTO PARA A DERIVACIÓN DO ALUMNADO A PROGRAMAS DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE

8- PROMOCIÓN E TITULACIÓN DO ALUMNADO

8-1 ESO

A promoción e titulación dos alumnos de E.S.O. queda regulada pola Orde do 21 de decembro de 2007, D.O.G. do 7 de Janeiro do 2008 pola que se regula a avaliación na educación secundaria obrigatoria na Comunidade Autónoma de Galicia. Con carácter xeral, as decisións adoptadas polo equipo

docente irán referidas á promoción e titulación do alumnado, ás medidas de atención á diversidade e a todas aquelas que incidan no proceso educativo do alumnado. De non existir unanimidade no equipo docente, a toma de decisións requirirá o acordo favorable da maioría simple dos seus membros

8-1-1 PROMOCIÓN: *Promoverase ao curso seguinte* Ao remate de cada un dos cursos e como resultado do proceso de avaliación, o equipo de profesoras e profesores que imparten docencia en cada grupo, na sesión final de avaliación, decidirá sobre a promoción do alumnado.

1. O alumnado promocionará ao curso seguinte cando superase os obxectivos de todas as materias cursadas ou teña avaliación negativa en dúas como máximo, e repetirá curso cando teña avaliación negativa en tres ou máis materias.

2. Excepcionalmente, unha vez realizadas as probas extraordinarias, o equipo docente poderá decidir a promoción dunha alumna ou un alumno con avaliación negativa en tres materias, se considera que a natureza das dificultades non lle impedirá seguir con éxito o curso seguinte, que ten expectativas favorables de recuperación e que a dita promoción beneficiará a súa evolución académica.

3. No cómputo das materias para efectos de promoción, consideraranse tanto as materias non superadas do propio curso como as de cursos anteriores. Para estes efectos computarase como unha única materia as de diferentes cursos que teñan a mesma denominación. O proxecto interdisciplinar, cuxas características quedan expresadas no artigo 4º parágrafo 8, non computará á hora de considerar o número de materias para os efectos de promoción ao seguinte curso académico.

A materia de ciencias da natureza do 3º curso, desdoblada en bioloxía e xeoloxía por un lado e física e química por outro, manterá o seu carácter unitario para efectos de promoción, de acordo co establecido no Decreto 133/2007.

6. O alumnado que promocióne de curso sen ter superado todas as materias seguirá un programa de reforzo destinado a recuperar as aprendizaxes non adquiridas e deberá superar a avaliación correspondente ao devandito

programa. A avaliación do programa de reforzo será tida en conta para os efectos de cualificación das materias non superadas. Correspón-delles aos departamentos didácticos a organización destes programas. Cada profesor ou profesora desen-volverao no curso no que imparte docencia. Os centros educativos organizarán os procesos de avaliación da recuperación das materias pendentes.

7. Para o alumnado con altas capacidades poderase flexibilizar a duración da etapa, de modo que se poida reducir a súa duración, cando se considere que esta medida é a máis adecuada para o seu equilibrio persoal e a súa sociabilización, previa avaliación psi-copedagóxica e logo de ter seguido un programa de enriquecemento do currículo.

8. O alumnado que non promocióne permanecerá un ano máis no mesmo curso. Esta repetición irá acompañada dun plan de recuperación das aprendizaxes non adquiridas co fin de favorecer a adquisición das competencias básicas.

9. O alumnado poderá repetir o mesmo curso unha soa vez e, con carácter xeral, dúas veces como máximo en toda a etapa. Excepcionalmente, o alumnado poderá repetir unha segunda vez o cuarto curso se non repetise nos cursos anteriores. Cando a segunda repetición teña lugar no último curso da etapa, poderase prolongar a escolarización ata os dezanove anos.

10. O alumnado que ao finalizar o programa de diversificación curricular non estea en condicións de acadar o título de graduado en educación secundariaobrigatoria e cumpra os requisitos de idade establecidos poderá permanecer un ano máis no programa.

11. As decisións de promoción ao curso seguinte, do alumnado con tres materias non superadas, requerirá o acordo favorable da maioría simple do equipodocente.

Quen promova sen superar todas as materias seguirá un programa de apoio educativo destinado a recuperar as aprendizaxes non adquiridas e

deberá superar a avaliación correspondente ao devandito programa. Esta circunstancia será tida en conta aos efectos de cualificación das materias non superadas, así como aos de promoción e, no seu caso, obtención da titulación prevista. Quen non promova deberá permanecer un ano máis no mesmo curso. Esta medida deberá ir acompañada dun plan específico personalizado, orientado á superación das dificultades detectadas no curso anterior. Os centros organizarán este plan de acordo co que estableza o Departamento competente en materia educativa. O alumno poderá repetir o mesmo curso unha soa vez e dúas veces como máximo dentro da etapa. Excepcionalmente, poderá repetir unha segunda vez en cuarto curso se non repetiu en cursos anteriores da etapa

Para elo haberá que tomar unha serie de medidas para que o alumnado adquira estas competencias. Por un lado, mediante a **contribución que cada materia** faga a través das súas programacións didácticas, e por outro lado, tomando **medidas non curriculares** relacionadas coa organización e funcionamento do centro, o plan de acción tutorial, o plan de convivencia, a planificación das actividades extraescolares e complementarias, a relación coas familias, etc.

8-1-2 Titulación: O alumnado que ao terminar a educación secundaria obrigatoria superase todas as materias e alcanzadas as competencias básicas e os obxectivos da etapa obterá o título de graduado en educación secundaria obrigatoria. Así mesmo, poderá obter o dito título aquel alumnado que, unha vez realizadas as probas extraordinarias, finalice a etapa con avaliación negativa nunha ou en dúas materias, e excepcionalmente en tres, sempre que o equipo docente que imparte no grupo considere que a natureza e o peso destas no conxunto da etapa non lle impediu alcanzar as competencias básicas e os obxectivos da etapa.

O alumnado que curse programas de diversificación curricular obterá o título de graduado en educación secundaria obrigatoria se supera todos os ámbitos e materias que integran o programa. Así mesmo, poderá obter o mencionado título aquel alumnado que, tendo superado os dous ámbitos, teña avaliación negativa nunha ou dúas materias e, excepcionalmente, en tres se o equipo docente considera alcanzadas, ao final do programa de diversificación curricular, as competencias básicas e os obxectivos xerais para a etapa.

O alumnado que curse un programa de cualificación profesional inicial obterá o título de graduado en educación secundaria se supera os módulos obrigatorios e os voluntarios aos que fai referencia o artigo 16.6º do Decreto 133/2007, do 5 de xullo.

O alumnado con dezaoito anos cumpridos que non fose proposto para o título de graduado en educación secundaria obrigatoria e teña avaliación negativa ata nun máximo de cinco materias disporá, durante os dous anos inmediatamente seguintes ao remate da súa escolarización, dunha convocatoria anual de probas

para superar as materias con avaliación negativa. Esta convocatoria terá lugar no mes de xuño e será incompatible con estar cursando as ensinanzas de adultos ou coa presentación ás probas libres para obter o título de graduado en educación secundaria previstas na Lei orgánica de educación.

Para efectos de titulación computarase como unha única materia as materias suspensas de diferentes cursos que teñan a mesma denominación. O alumnado que non obtivese o título de graduado en educación secundaria obrigatoria recibirá un certificado de escolaridade no que constarán os anos e as materias cursadas.

As decisións de titulación do alumnado con materias non superadas requirirán o acordo favorable da maioría simple do equipo docente

8-2 BACHARELATO

8-2-1 Avaliación

1. A avaliación das aprendizaxes do alumnado será continua, polo que implicará un seguimento do proceso e dos resultados das aprendizaxes ao longo de todo o curso. Terá como referente fundamental os criterios de avaliación establecidos para cada unha das materias no currículo do Bacharelato.. Permitirá a adecuación, se fose preciso, de calquera dos elementos que constitúen o currículo.

2. Será diferenciada por materias. A decisión sobre a superación dos obxectivos previstos, por parte do alumnado, será competencia do profesor ou profesora de cada unha das materias.

3. As materias de contidos progresivos, precisarán da superación da de primeiro curso para poder ser avaliada a de segundo.

4. Terá como referente fundamental os criterios de avaliación establecidos para cada unha das materias no currículo de bacharelato.

5. Os departamentos didácticos darán a coñecer no comezo do curso, ao seu alumnado, os obxectivos establecidos para cada materia e os criterios para a súa avaliación e cualificación.

6. Se no proceso de avaliación continua se advertise que unha alumna ou un

alumno non progresa satisfactoriamente, o profesorado, tan pronto como detecte as dificultades de aprendizaxe, adoptará as medidas de reforzo dentro das acordadas polo centro e recollidas no seu proxecto educativo.

7. O alumnado que non supere algunha materia, logo da avaliación final do período ordinario, terá dereito a realizar unha proba extraordinaria nos primeiros días do mes de setembro.

8. O equipo docente, constituído polo profesorado que imparte docencia no grupo, coordinado pola persoa titora, valorará a evolución de cada alumna e cada alumno no conxunto das materias, a súa madurez académica en relación cos obxectivos xerais do bacharelato.

10. Haberá, cando menos, tres sesións de avaliación ao longo do curso, podendo coincidir a terceira sesión coa avaliación final do período ordinario. Haberá, así mesmo, unha sesión de avaliación logo da realización das probas extraordinarias.

8-2-2 Cualificacións.

Os resultados da avaliación expresaranse mediante cualificacións numéricas de cero a dez, sen decimais, considerando negativas as inferiores a cinco.

Nas actas de avaliación da convocatoria da proba extraordinaria de setembro, se o alumnado non se presentase a ela, consignarase como non presentado

8-2-3 Promoción: Ao finalizar o primeiro curso e como consecuencia do proceso de avaliación, o profesorado de cada alumna e de cada alumno adoptará a decisión sobre a súa promoción ao segundo curso.

- 1) As alumnas e os alumnos conseguirán a promoción ao segundo curso cando superen todas as materias cursadas ou teñan avaliación negativa en dúas materias como máximo.
- 2) O alumnado que conseguise a promoción ao segundo curso con materias avaliadas negativamente deberá cursalas ao longo do curso. Os centros educativos organizarán as actividades de seguimento, recuperación e avaliación das materias pendentes, tendo en conta que a avaliación destas materias terá que ser anterior á das materias de segundo curso.

Permanencia dun ano máis nun mesmo curso.

- 1) alumnado poderá permanecer cursando bacharelato no réxime ordinario, con carácter xeral, **un máximo de catro anos**, consecutivos ou non.
- 2) O alumnado que non consiga a promoción ao segundo curso deberá permanecer un ano máis no primeiro, cursándoo de novo na súa totalidade se o número de materias avaliadas negativamente é superior a catro.

O alumnado que non consiga a promoción ao segundo curso e teña tres ou catro materias con avaliación negativa poderá optar por:

- a) Repetir o curso na súa totalidade.
- b) Cursar as materias de primeiro con avaliación negativa e completar con dúas ou tres materias de segundo curso que non coincidan no seu horario coas de primeiro que estean suspensas. Estas materias de segundo curso en ningún caso pertencerán a aquelas que teñan igual denominación, de aprendizaxes progresivas nin ás que requiran coñecementos de materias de primeiro non superadas.

A matrícula e avaliación destas materias de segundo curso terán carácter condicional, sendo necesario estar en condicións de promocionar nos termos establecidos na epígrafe 2 do artigo 9º desta orde para que poidan ser avaliadas.

O alumnado menor de idade que opte pola opción b) do punto 3 deberá contar coa autorización da súa nai/pai ou persoa que teña a titoría legal. O alumnado que, ao finalizar o segundo curso, teña avaliación negativa nalgunha materia, poderá matricularse destas sen necesidade de cursar de novo as materias superadas.

8-2-4 Titulación:

Os alumnos-as que cursen o bacharelato en calquera das súas modalidades recibirán o título de *bacharel* sempre que obteñan avaliación positiva en tódalas materias, título que será único e no seu texto deberá

consta-la modalidade cursada e a cualificación media obtida. Este título facultará para acceder ós ciclos formativos de grao superior, ós graos e estudos superiores de ensinanzas artísticas e ós estudos universitarios.

A nota media do bacharelato será a media aritmética das cualificacións de todas as materias que configuran a modalidade cursada, arredondada á centésima máis próxima e, en caso de equidistancia, á superior. A materia de Relixión Católica Coa finalidade de garantir o principio de igualdade e a libre concorrencia, as cualificacións desta materia non computarán na obtención da nota media para os efectos de acceso á universidade, a ciclos superiores de formación profesional e a outros estudos nin nas convocatorias para a obtención de bolsas e axudas ao estudo en que deban entrar en concorrencia os expedientes académicos.

8-3 CICLOS FORMATIVOS DE FORMACIÓN PROFESIONAL

8-3-1 Cualificacións.

1. A cualificación dos módulos profesionais será numérica, entre 1 e 10, sen decimais, agás no de formación en centros de traballo (FCT) que se cualificará como «apto/apta», ou «non apto/non apta». Consideraranse positivas as puntuacións iguais ou superiores a cinco puntos.

2. A nota final do ciclo formativo será a media aritmética das cualificacións numéricas obtidas en cada un dos módulos, expresada con dous decimais. Os módulos validados ou exentos non se poderán computar para os efectos de cálculo de cualificación final do ciclo formativo.

8-3-2 Titulación.

1. Para a obtención do título de técnico ou de técnico superior cumprirá acreditar a superación de todos os módulos profesionais de que conste o correspondente ciclo formativo, así como cumprir os requisitos de acceso a el.

2. Os títulos de técnico e técnico superior teñen carácter oficial e validez académica e profesional en todo o territorio do Estado; acreditan as cualificacións profesionais, as unidades de competencia incluídas no título e a formación que conteñen.

3. A superación dun ciclo formativo de grao medio dará dereito á obtención do

título de técnico que corresponda. A superación dun ciclo formativo de grao superior dará dereito á obtención do título de técnico superior correspondente.

4-Quen non superase na súa totalidade as ensinanzas de cada un dos ciclos formativos terá dereito a que se lle expida un certificado académico dos módulos profesionais superados, o cal terá, ademais dos efectos académicos, efectos de acreditación parcial acumulable das competencias profesionais adquiridas en relación ao Sistema Nacional de Cualificacións e Formación Profesional. Neste caso, as administracións laborais competentes expediranlle a quen o solicite o certificado de profesionalidade correspondente sempre que, a través das ensinanzas profesionais cursadas no sistema educativo, obtivese a certificación académica que acredite a superación dos módulos profesionais asociados a unidades de competencia que conformen ese certificado de profesionalidade

ENSINANZAS DE ADULTOS

Promoción ao ámbito seguinte

Os módulos I, II, III ou IV de cada ámbito da educación secundaria avaliados positivamente ou promovidos con avaliación negativa quedan superados, polo que non é necesario volver cursalos.

- a) Segundo a normativa vixente, os alumnos-as ou os seus representantes legais poderán reclamar, perante a dirección do centro, contra as cualificacións finais ou parciais, cando consideren que a cualificación se outorgou sen a obxectividade requirida debido a:
 - Inadecuación dos obxectivos e contidos da materia sometida a avaliación e do nivel previsto na programación polo órgano didáctico correspondente.
 - Incorrecta aplicación dos criterios da avaliación establecidos.
- b) No suposto de que se ratifique por parte do centro a cualificación outorgada e o/a alumno/a o manifesté expresamente, o director remitirá o expediente á xefatura do departamento territorial, que, tras o informe

da inspección educativa, fará a resolución procedente no prazo de dez días naturais. Contra a resolución do xefe provincial poderá interponerse recurso perante o Director Xeral de Educación, Formación Profesional e Innovación Educativa na forma e nos prazos establecidos na Lei do réxime xurídico das administracións públicas e do procedemento administrativo común.

A avaliación vén regulada no capítulo VII da Orde do 24 de xuño de 2008 (DOG do 23 de xullo).

Dada a diferenza de datas ñas que durante o curso se van impartir os módulos nos que se organizan os diferentes ámbitos de coñecemento, conven facer algunhas puntualizacións que afectan á avaliación relativa ao alumnado dos distintos módulos:

- Coa finalidade de mellorar o nivel de coñecementos, os alumnos que teñen superado o primeiro ou o terceiro módulo da educación secundaria para persoas adultas poderán volver a cursar estes módulos no primeiro cuatrimestre, sempre a cando a dispoñibilidade de prazas no centro o permita. En todo caso, os módulos xa superados non poden volver ser avahados.
- O alumnado que curse durante o primeiro cuatrimestre os módulos primeiro ou terceiro e non se promova ao módulo seguinte, durante o segundo cuatrimestre poderá asistir ás clases de afondamento ou repaso que para cada ámbito de coñecemento estableza o centro e condicionalmente matricularse dos ámbitos seguintes, sempre que se siga escolarizado no mesmo centro. O equipo de profesores decidirá sobre a conveniencia ou non do establecemento destas clases do que dará coñecemento á inspección educativa. Cando se organicen estas clases, o alumnado que asista poderá ser avahado na data que estableza o centro para a avaliación extraordinaria do mes de maio. No caso de que o resultado da avaliación fose positivo ou de que o profesorado acordase a promoción ao módulo seguinte sen cualificación positiva, no mes de xuño, o alumno poderá ser avaliado do módulo ao que se promove sempre que asistirá con regularidade as clases correspondentes.

- O alumnado que se matricule condicionalmente dun módulo por ter sen superar o equivalente anterior ten que superar o precedente antes de avaharse do seguinte.
- No caso de realizar cambio de centro non se poderá matricular dun ámbito se non se ten o anterior superado.
- Cando a dispoñibilidade de recursos humanos e materiais o permita, os centros educativos dedicarán un período lectivo semanal para repaso e afondamento nos coñecementos de cada ámbito aos que se refiren os apartados anteriores, e deberán agrupar o alumnado en función das súas necesidades e dos seus intereses. Todo iso quedará reflectido no horario do profesorado encargado de levar a cabo o seu desenvolvemento.
- Cando un alumno ou unha alumna estea matriculado nun centro no que se impartan simultaneamente os catro módulos de cada ámbito da educación secundaria para adultos, e non supere o módulo que cursou no primeiro cuadrimestre, poderá matricularse do mesmo no segundo cuadrimestre, sempre que renuncie á avaliación extraordinaria de maio.